

Landelijke Tafel Juridische Aspecten van Smart Mobility

DITCM INNOVATIONS | WWW.DITCM.EU

MEI 2016

Conc

Doel

Deze handreiking wil samenwerkings- en ketenpartners bij C-ITS toepassingen een handvat bieden om te kunnen bepalen wie van hen als verantwoordelijke(n) moet(en) worden aangemerkt.

Doelgroep

Partijen opereren vaak in een samenwerkingsverband of vormen schakels in een keten, bijvoorbeeld opdrachtgevers, adviseurs, app-bouwers, dienstverleners en leveranciers. Voor de betrokkene is van groot belang dat duidelijk wie verantwoordelijk is voor de verwerking van zijn persoonsgegevens: wie deze waarvoor verwerkt, van wie hij inzage, correctie en verwijdering daarvan kan vorderen. Voor de Autoriteit Persoonsgegevens is dit van belang om te weten wie zij voor de naleving van de Wbp moet aanspreken.

De verantwoordelijke

De verantwoordelijke is de natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de gegevensverwerking en daarmee degene die het doel (realiseren C-ITS toepassingen) en de middelen (geld, mensen, IT voorzieningen) van de verwerking bepaalt. (Art. 1.d WBP)

Verantwoordelijke

De Wbp en de richtlijn gaan uit van één verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon of ander orgaan. Daarbij is er al wel rekening gehouden dat de verantwoordelijkheid kan worden gedeeld met anderen.

In het eenvoudigste geval is er één verantwoordelijke die aangesproken kan worden op de verwerking van persoonsgegevens in het gehele proces. De andere consortium-/ketenpartners kunnen in dat geval als verwerkers worden aangemerkt. Deze vorm met een verantwoordelijke schept voor de betrokkene de meeste duidelijkheid.

Waar moet de verantwoordelijke op letten?

Wanneer de verantwoordelijke een entiteit inschakelt die persoonsgegevens verwerkt (de bewerker), dan is het aan de verantwoordelijke contractuele afspraken te maken met de bewerker over de bescherming van persoonsgegevens tegen onbevoegde inzage of gebruik.

Het is aan de aanbieder van de dienst om naar diens afnemer, de betrokkene, helder te communiceren welke van de samenwerkings-/of ketenpartners de verantwoordelijke is. Onduidelijkheid over de identiteit van een verantwoordelijke kan niet aan de betrokkene worden tegengeworpen.

Deelverantwoordelijke

Ook is denkbaar dat er afzonderlijke verantwoordelijkheden voor deelverwerkingen bestaan. De betrokkene kan dan de deelverantwoordelijke aanspreken in wiens deel van het proces de verwerking heeft plaatsgevonden. Omdat onduidelijkheid over de verdeling niet kan worden tegengeworpen aan de betrokkene stelt deze vorm binnen een consortium of keten heel hoge eisen aan de transparantie van de verwerkingen. Ontbreekt deze dan zal kunnen worden aangenomen dat alle dienstverleners verantwoordelijk zijn.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Tenslotte kan het ook zo zijn dat de verwerkingen zodanig geïntegreerd dat er sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarbij is ieder van de verwerkers hoofdelijk aansprakelijk jegens de betrokkene voor de goede verwerking van de gegevens, die dus ieder van de consortium-/ketenpartners kan aanspreken voor de verwerking van persoonsgegevens in het gehele proces.

In geval van onduidelijkheid over wie de verantwoordelijke is dan zal uit feiten en omstandigheden moeten worden afgeleid in welke mate welke deelnemer verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens. Daarbij is een inhoudelijke en functionele benadering mogelijk¹. De inhoudelijke volgt het wettelijke voorschrift:

- doeleinden van de gegevensverwerking;
- middelen voor de verwerking;

De functionele benadering kijkt met name naar feiten en omstandigheden. Daarbij valt te denken aan contractuele verhoudingen, daadwerkelijke zeggenschap van een (dominante) partij en

---

¹ [Artikel 29 Werkgroep, 'Advies 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker"'](#)

zichtbaarheid voor de betrokkene. De functionele benadering kijkt naar aanwijzingen zoals:

- welke gegevens worden door welke deelnemer verwerkt;
- welke deelnemer bewaakt de bewaartermijnen en vernietigt de gegevens;
- welke deelnemers hebben toegang tot de gegevens;
- welke deelnemer verstrekt informatie aan de betrokkene;
- welke deelnemer verstrekt eventueel persoonsgegevens aan derden binnen en/of buiten de EU.

Uit de praktijk

Bij het project Spookfiles A58 werken bedrijven, overheid en kennisinstellingen samen aan spookfile-apps, gebaseerd op innovatieve Talking Traffic-technieken; deelnemende bestuurders krijgen adviezen om hun rijgedrag aan te passen aan de verkeerssituatie op een wegvak. De hiervoor vanuit het voertuig gezonden data via een On Board Unit (OBU) bestaan uit een e-mail adres, een door de deelnemer zelf gekozen naam, wachtwoord en het MAC adres van de OBU; echter door de daarmee ook uitgezonden locatie-informatie (tijdstippen gereden trajecten) zal toch snel sprake zijn van tot de persoon herleidbare en dus persoonsgegevens; daarmee is de Wbp van toepassing.

Wie is in deze constellatie de verantwoordelijke? Dit is volgens de Wbp degene die doel en middelen van de gegevensverzameling bepaalt. Gelet op de onderlinge verhoudingen binnen het consortium, waarbij één partner doel en middelen van de verwerking bepaalt, zal deze ook als verantwoordelijke moeten worden aangemerkt. De verzamelde gegevens zijn het e-mailadres en zelfgekozen naam en de geo-informatie die gedurende het gebruik van de app wordt verzameld. Met die informatie wordt verkeersadvies gemaakt en verzonden. Naast de verantwoordelijke partner zijn nog twee andere partners betrokken: een dienstverlener die de gegevens tijdelijk opslaat, en de app bouwer die niet betrokken is bij het maken en verzenden van het advies en dan ook geen toegang heeft tot persoonsgegevens. De verantwoordelijke heeft met de de partner die data opslaat een bewerkersovereenkomst gesloten.

Provincie Noord-Brabant is de opdrachtgever van het project. Het is één van de projecten binnen het programma Beter Benutten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

SERVICEPROVIDERS		DATALEVERANCIERS		LEVERANCIERS WEGKANTSYSTEMEN	
App	App	Aannemer	Aannemer	Aannemer	Aannemer
					
Aannemer	Aannemer	Partners	Partners	Partner	Partner
					
Partners	Partners			POWERED BY	
					
					
				